

ชื่อผู้วิจัย

สุภรดา วรรณพันธ์
Suparada Wannaphan

หน่วยงานที่สังกัด

โรงเรียนบ้านเนินพยอม
Bannurnphayom School

E-mail

suparada1967@gmail.com

การบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

Project Management of White Schools Free of Drugs and Abuse with Participation of Ban Nong Pran Phuk School
Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ดำเนินการวิจัยประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมิน CPPIEST แบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่ 1) ประเมินบริบทปัจจัยพื้นฐานด้วยสภาวะแวดล้อม 2) ประเมินกระบวนการดำเนินงานโครงการ และ 3) ประเมินผลผลิตของโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์สำหรับข้อมูลเชิงประจักษ์คือ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน จำนวน 30 คน คัดเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการจำนวน 366 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบสังเกต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นสถิติพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินบริบทการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินกระบวนการ การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การบริหารโครงการ, สถานศึกษาสีขาว, การมีส่วนร่วม

การบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของ
โรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

Project Management of White Schools Free of Drugs and Abuse with
Participation of Ban Nong PranPhuk School Under the Office of
Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2

สุภรดา วรรณพันธุ์¹
Suparada Wannaphan
สายชล จินโจ²
Saicho Uinjo

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ดำเนินการวิจัยประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมิน CPPIEST แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ 1) ประเมินบริบทปัจจัยพื้นฐานด้วยสภาวะแวดล้อม 2) ประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ และ 3) ประเมินผลผลิตของโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์สำหรับข้อมูลเชิงประจักษ์คือ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน จำนวน 30 คน คัดเลือกแบบเจาะจง และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการจำนวน 366 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบสังเกต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นสถิติพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินบริบทการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินกระบวนการ การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การบริหารโครงการ, สถานศึกษาสีขาว, การมีส่วนร่วม

Abstract

The purpose of this research was to assess the participatory management of the drug-free white school and abuse school project of Ban Nong PranPhuk School. Under the Office of Prachuap Khiri Khan Elementary Education Service Area 2, the project assessed by using the CPPIEST assessment model was divided into 3 parts: 1) assessing the context of fundamental factors with the environment, 2) assessing the project implementation process, and 3) assessing the project's output. The samples used in the qualitative study with interviews for empirical data were teachers, school committees, Parents, students and 30 students were selected specifically. and a sample of 366 people used to evaluate the project using a multistage

¹ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

²ดร.,ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คอมพิวเตอร์ศึกษา นักวิชาการอิสระ

sampling method. The tools used were interview forms, questionnaires, and observation forms. The statistics used in the analysis were basic statistics. The results of the research were as follows: 1) The results of the assessment of the context of the project implementation of the drug-free white school and the abuse by participant Overall, it was at a high level. 2) Process assessment results. Implementation of a participatory drug-free white school school project and 3) the results of the assessment of the outcomes of the drug-free white school project implementation and the participatory abuses were at a high level.

Keyword: project management, white academy, participation

บทนำ

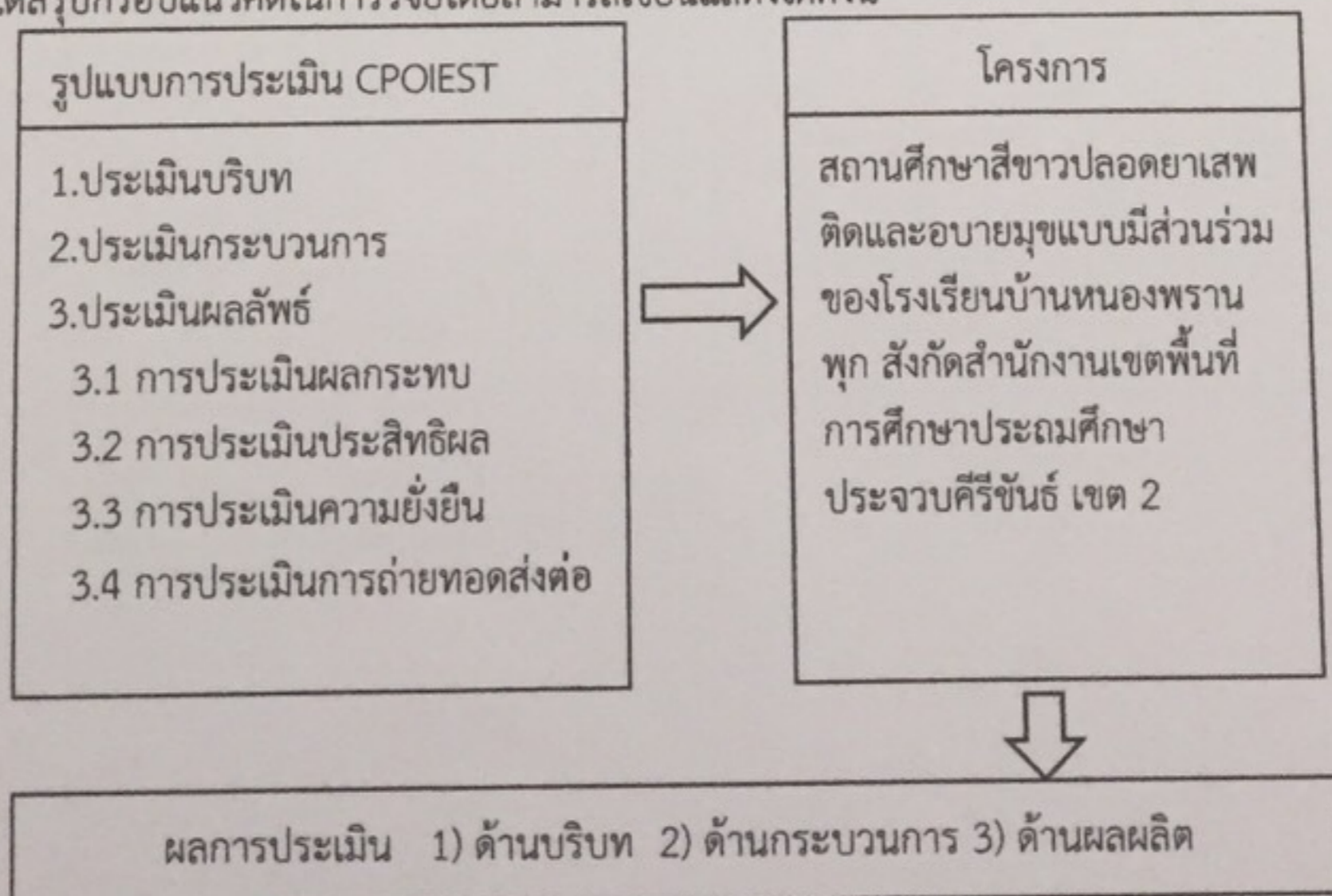
ยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น ยังเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย เป็นปัญหาที่สร้างความกังวลให้กับทุกคน เพราะไม่เพียงแต่ประเทศจะต้องสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรอันมีค่าที่สุดของประเทศไปแล้ว ปัญหา ยาเสพติดยังนำมาซึ่งปัญหาอื่นอีกมากมาย ทั้งในแง่สังคมอย่างเช่นการก่ออาชญากรรม ปล้น จี้ ฯลฯ เกิดปัญหา ส่วนบุคคลในด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต เช่น ปัญหาทางจิต ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่ง รัฐบาลเองต้องสูญเสียเงินในการบำบัดอาการติดยา รักษาอาการติดยา ทั้งการเลิกยาไอซ์ เลิกยาบ้า เลิกกัญชา ฯลฯ สิ่งที่น่าวิตกกังวลคือวัยรุ่นที่ใช้สารเสพติดนั้นมีแนวโน้มที่จะอายุน้อยลงเรื่อย ๆ มีการใช้สารเสพติดเพิ่มขึ้นในกลุ่ม อายุ 12 – 19 ปี และในปี 2562 มีการสำรวจพบว่าเด็กและเยาวชนหรือวัยรุ่นใช้สารเสพติดเป็นจำนวนร้อยละ 3.72 (ภูฟ้า เรสท์โฮม, 2563) สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2559) ได้กล่าวว่าปัจจุบันยาเสพติดและ อายุมุขเป็นปัญหาสำคัญของทุกประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่กระทบต่อทุกด้าน เป็น ปัญหาสำคัญในการพัฒนาประเทศได้แพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งถือเป็นอนาคตของชาติ ยาเสพติดใน สถานศึกษาจึงแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว รุนแรงมากขึ้น ซึ่งสภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต เกิดความซับซ้อนมากขึ้น ปัญหายาเสพติดจึงแพร่กระจายเข้าสู่ชุมชนอย่างรวดเร็ว เป็นเรื่องยากที่จะปราบปรามให้ หมดสิ้นไป กลุ่มผู้เสพส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น เนื่องจากขาดหลักคิดถึงโทษภัยของยาเสพติดก่อให้เกิดปัญหา อาชญากรรม ในกลุ่มวัยรุ่นนอกสถานศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงาน หรือแม้แต่ กลุ่มวัยรุ่นในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2559) ได้กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยง ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษาที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและ สถานศึกษาดำเนินการ โดยให้ผู้บริหารทุกระดับนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอก สถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ต้องให้ความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันที่จะปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ความร่วมมือและร่วมแรงร่วมใจจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตร และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง ของการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนให้ความรู้ เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะชีวิต ภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด และอบายมุข จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาทุกคนให้ทั่วถึงโดยสร้างเครือข่ายแกนนำทุกระดับใน สถานศึกษา จัดระบบการดำเนินงาน 5 มาตรการ ตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอด ยาเสพติดและอบายมุข คือ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ ภายใต้ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย ไม่ปกปิดข้อมูล ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษาเป็นไป ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ต้องเริ่มจากสถานศึกษา ทั้งด้านนโยบาย และการปฏิบัติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนบ้านหนองพรานทุกเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 เปิดสอนในระดับปฐมวัย จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาส) โดยสภาพชุมชนที่มีความเสี่ยง มีลักษณะเป็นชุมชนที่อยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่ ชุมชนประกอบอาชีพรับจ้าง สถานศึกษาดังอยู่ในแหล่งชุมชนที่มีอัตราการเสี่ยงสูงในเรื่องยาเสพติด ปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดและอบายมุขเข้าสู่โรงเรียน โรงเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน อาจได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าวทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านทางชุมชน เพราะปัจจุบันสถาบันครอบครัวตกอยู่ในสถานะที่เสี่ยง อันมีผลทำให้วิถีการดำรงชีวิตของสังคมเปลี่ยนแปลงไป เยาวชนกำลังตกอยู่ในสถานะที่ล่อแหลม และเสี่ยงต่อเหตุการณ์ดังกล่าวมากที่สุด เยาวชนบางคนตกอยู่ภายใต้ความแตกแยกทางครอบครัว ขาดความรัก ความเข้าใจ ความอบอุ่น ที่ควรจะได้รับจากครอบครัวของตน ปัญหาเหล่านี้มีมานาน ทำให้ยากแก่การแก้ไขได้โดยฉับพลันทันใจได้ ทำให้โรงเรียนตระหนักในปัญหานี้ ดังนั้นโรงเรียนบ้านหนองพรานทุกได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงได้นำเสนอแนวคิดโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้โรงเรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดร่วมกัน โดยการศึกษาครั้งนี้ได้นำแนวคิดการประเมินCPPIEST โดยอ้างอิงรูปแบบจาก รัตนะ บัวสนธ์ (2556) , มาเรียม นิลพันธุ์ (2553) และ ประภัสสร วงษ์ดีและคณะ (2554) เพื่อประเมินบริบท (Context Evaluation) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และประเมินผลลัพธ์ (Product Evaluation) สำหรับการบริหารโครงการโดยจะนำผลที่ได้พัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ในอนาคต ทั้งนี้โรงเรียนบ้านหนองพรานทุกได้เล็งเห็นประโยชน์และนโยบายการแก้ปัญหาด้านยาเสพติด ซึ่งมีความสอดคล้องกับทางนโยบายของรัฐบาล ที่ได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกหน่วยงานจะต้องระดมกำลังเข้าร่วมกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดและเพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสถานที่ปราศจากสารเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือในการพัฒนานักเรียนให้มีภูมิคุ้มกันตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข รอดพ้นจากมหันตภัยของสารเสพติดและอบายมุข จากที่กล่าวมาโรงเรียนได้แนวคิดในการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานทุกขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองพรานทุก สร้างความตระหนักถึงปัญหาอันก่อให้เกิดการแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างยั่งยืนต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับการประเมินโครงการการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม สำหรับการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานทุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยสามารถเขียนแสดงได้ดังนี้

วัตถุประสงค์งานวิจัย

เพื่อประเมินการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CPPIEST โดยอ้างอิงรูปแบบจาก รัตนะ บัวสนธ์ (2556) , มาเรียม นิลพันธุ์ (2553) และประภัสสร วงษ์ดีและคณะ (2554) ซึ่งประกอบด้วย 1) ประเมินบริบท (Context Evaluation) 2) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 3) ประเมินผลลัพธ์ (Product Evaluation) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านย่อยดังนี้ 3.1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 3.2) การประเมินประสิทธิผล (Effective Evaluation) 3.3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 3.4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transport Evaluation)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการประเมิน โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 รวมทั้งสิ้นจำนวน 644 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนจำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยตัวแทนผู้ปกครอง 1 คน ผู้แทนครู 1 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 1 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน ผู้แทนศิษย์เก่า 1 คน ผู้แทนองค์กรศาสนา 1 รูปหรือ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นประธาน 1 คนจำนวน 14 คน ผู้ปกครองจำนวน 308 คน นักเรียนทุกระดับชั้น จำนวน 308 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 366 คน แบ่งเป็น ครูผู้สอนจำนวน 14 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 14 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 169 คน และนักเรียนจำนวน 169 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์สำหรับข้อมูลเชิงประจักษ์เสริมผลการประเมินให้ชัดเจนขึ้นด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนชั้นละ 1 คน จำนวน 11 คน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 1 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นละ 1 คน จำนวน 11 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องละ 1 คน จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ และ 2) แบบสอบถามเพื่อประเมินกระบวนการและผลผลิตของโครงการ

การสร้างและตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

1.แบบสัมภาษณ์

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ การประเมินโครงการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขอบเขตและประเด็นในการประเมิน โดยใช้รูปแบบ CPPIEST อ้างอิงรูปแบบจาก รัตนะ บัวสนธ์ (2556) , มาเรียม นิลพันธุ์ (2553) และประภัสสร วงษ์ดีและคณะ (2554) ซึ่งประกอบด้วย 1) ประเมินบริบท (Context Evaluation) 2) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 3) ประเมินผลลัพธ์ (Product Evaluation) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านย่อยดังนี้ 3.1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 3.2) การประเมินประสิทธิผล (Effective Evaluation) 3.3) การประเมินความยั่งยืน(Sustainability Evaluation) และ 3.4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transport Evaluation)

1.2 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์แล้วร่างแบบสัมภาษณ์ ตามกรอบแนวคิด โดยอาศัยคู่มือแนวทางการดำเนินงาน เป็นข้อมูลประกอบการสร้างเครื่องมือ สร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหา ด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ โดยแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด

1.3 นำข้อคำถามที่ได้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมปัจจัย พื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ

1.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความชัดเจนในการสื่อความหมาย โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาหาดัชนีความสอดคล้อง (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้ค่าระหว่าง 0.6 – 1.0

1.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ตรวจแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

2. แบบสอบถามเพื่อประเมินกระบวนการและผลผลิตของโครงการ

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ การประเมินโครงการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขอบเขตและประเด็นในการประเมิน โดยใช้รูปแบบ CPPIEST อ้างอิงรูปแบบจาก รัตนะ บัวสนธ์ (2556) , มาเรียม นิลพันธุ์ (2553) และประภัสสร วงษ์ดีและคณะ (2554)

2.2 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสอบถามแล้วร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด โดยอาศัยคู่มือแนวทางการดำเนินงาน สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาด้านกระบวนการดำเนินโครงการและผลผลิตของโครงการ โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมินประกอบด้วย 1) ประเมินบริบท (Context Evaluation) 2) ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และ 3) ประเมินผลลัพธ์ (Product Evaluation) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านย่อยดังนี้ 3.1) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) 3.2) การประเมินประสิทธิผล (Effective Evaluation) 3.3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และ 3.4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transport Evaluation)

2.3 นำข้อคำถามที่ได้เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมด้านกระบวนการดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความชัดเจนในการสื่อความหมาย โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาหาดัชนีความสอดคล้อง (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้ค่าระหว่าง 0.60 – 1.00

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลนำกลับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของคอนบาค (Cronbach, 1970) และใช้โปรแกรมวิเคราะห์ผลทางสถิติ เพื่อทดลองหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามโดยคิดจากค่าความเชื่อมั่นรายข้อในแบบสอบถามและได้ผลลัพธ์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.86

2.6 นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ เพื่อกำหนดวิธีการในการรวบรวมข้อมูลในแต่ละประเด็นที่เหมาะสมกับลักษณะที่จะประเมิน ตามแหล่งข้อมูล รวมถึงเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการประเมินบริบทปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการด้วยตนเอง โดยทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และดำเนินการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบโครงการโดยใช้แบบสัมภาษณ์

2. จากนั้นดำเนินการประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา

3. การประเมินผลผลิตของโครงการผู้วิจัยได้ใช้แบบสังเกตและวิเคราะห์เอกสาร กับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการและใช้แบบสอบถามกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา

4. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และนำไปบันทึก วิเคราะห์และสรุปผล
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ 1) ประเมินบริบทปัจจัยพื้นฐานด้วยสภาวะแวดล้อม 2) ประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ และ 3) ประเมินผลผลิตของโครงการ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนี้กระทำไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามโดยวิเคราะห์และตีความข้อมูลอย่างละเอียดและเป็นระบบมีการตรวจสอบข้อมูลคือ การใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กันเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยใช้หลักการวิเคราะห์แบบสามเส้า (Triangulation) คือ เป็นข้อมูลที่สอดคล้องตรงกันโดยการเก็บข้อมูลคือ การสังเกต การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม รวมทั้งการเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้การวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด หากการวิเคราะห์เกิดปัญหามีข้อมูลไม่ตรงกัน จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมและมีการอภิปรายในกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ว่าข้อมูลใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ทั้งนี้การตัดสินใจใช้หลักฐานและเหตุผลนำมาอ้างอิงเป็นสิ่งสำคัญ แต่หากสรุปไม่ได้ถือว่ายังไม่มียุติและต้องหาข้อมูลเพิ่มเติม ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลนี้จะดำเนินการ 3 ประการคือ การจัดประเภทข้อมูล (Category) การตีความ (Interpretation) และการสรุปความ (Summary) จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ผลการบริหารโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินบริบทการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก ผลการประเมินบริบทการดำเนินงานพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนพบว่า โดยรวมนักเรียนรู้จักโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแต่ยังไม่เข้าใจหลักการ วิธีการที่ต้องปฏิบัติร่วมกันอย่างไรกับโครงการ การประกาศนโยบายของสถานศึกษาอยากให้การประกาศให้ชัดเจน มีการประกาศลงสื่อหรือให้ทั่วถึง จะทำให้สามารถปฏิบัติได้ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนพบว่า ต้องการให้สถานศึกษามีการประกาศนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับโครงการ และประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนได้รับรู้แนวยุทธศาสตร์ของโครงการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะช่วยให้ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้ร่วมกันในการปฏิบัติและให้ผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุกประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้พบว่า ต้องการให้หาวิทยากรจากหน่วยงานภายนอกเข้ามาช่วยในการสอนให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการสถานศึกษาสีขาว เกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข อาทิเช่น ทหาร ตำรวจ หมอ พยาบาล เป็นต้น

ตอนที่ 2 ประเมินกระบวนการ การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก ผลการประเมินกระบวนการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการสัมภาษณ์นักเรียนด้านกระบวนการพบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโดยมีความร่วมมือกับทุกฝ่ายไม่มีข้อบกพร่อง นักเรียน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน มีการทำกิจกรรมร่วมกันแต่ละกิจกรรมในโครงการอย่างมีความสุข และโรงเรียนได้เชิญวิทยากรตำรวจ (ครู DARE) มาเป็น

วิทยากรทำให้นักเรียนสนุกสนาน มีความรู้และชอบมากที่สุด ด้านการวัดผลประเมินผลตัวบ่งชี้โครงการ ต้องการให้มีเครื่องมือและวิธีการวัดผลที่หลากหลาย นอกเหนือจากการทำแบบทดสอบอย่างเดียว เช่น อาจจะมีการให้แสดงละครบทบาทสมมติ ใบงานหรือโครงงานบ้าง ด้านคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนด้านกระบวนการ พบว่า โรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมโครงการได้ดีทุกกิจกรรม แต่อยากให้เพิ่มการเข้มงวดระเบียบวินัยนักเรียน กิจกรรมทำความดี การอบรมหน้าเสาธงอยากให้มีการสอดแทรกเรื่องยาเสพติดและอบายมุข อยากให้ทางโรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนเพื่อร่วมกันในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อสอดส่องดูแลนักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบบริหารงานโครงการสถานศึกษา สีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานทุกโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านการประเมินผลและการประเมินมาตรฐานและตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านการเตรียมการวางแผนการดำเนินงาน ด้านตรวจสอบ นิเทศ กำกับ ติดตาม อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ตอนที่ 3 ประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานทุก ผลการประเมินผลลัพธ์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมเรียงลำดับมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อโครงการ รองลงมาได้แก่ ด้านประสิทธิผลของโครงการและด้านผลกระทบโครงการ จากการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการป้องกันเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุขมากขึ้น นักเรียนชอบทุกกิจกรรมในโครงการที่โรงเรียนจัดขึ้น อยากให้โรงเรียนพาไปทัศนศึกษาออกสถานที่เพื่อเป็นการเป็นจากสภาพจริง สำหรับข้อมูลการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนพบว่า โดยภาพรวมโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานทุก มีความเหมาะสมเนื่องจากผู้บริหาร คณะครูผู้สอนและชุมชนเล็งเห็นความสำคัญของโครงการและร่วมมือกันพัฒนา คุณภาพด้านการศึกษาให้กับบุตรหลาน จึงได้ให้ความร่วมมืออย่างมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน เพราะต้องการให้ขจัดปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ ในชุมชนให้ลดลงและหายไปในอนาคต

ผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนด้านผลลัพธ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานทุก พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปน้อยพบว่า มีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ นักเรียนสามารถนำความรู้ในการจัดกิจกรรมของโครงการไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ต้องการให้โรงเรียนมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้บริหารต้องมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้น จะทำให้ครูผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตั้งใจในการทำงาน ซึ่งโครงการที่ทำมีความเหมาะสมและชุมชนเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและต้องการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกับโรงเรียนเป็นอย่างดีซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านหนองพรานทุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้ทำการประเมินให้คะแนน ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินได้ค่าระดับคะแนน 94 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับดีเด่น ส่งผลให้โรงเรียนบ้านหนองพรานทุกได้รับรางวัลดีเด่นระดับเงินในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมโรงเรียนวิถีพุทธในโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

ภาพที่ 1 ประมวลภาพกิจกรรมโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลประเมินบริบทการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการดำเนินงานได้มีการวางแผนการทำงานร่วมกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้องตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข เพื่อให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษา ดำเนินการโดย ผู้บริหารสถานศึกษานำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ไปสู่การปฏิบัติให้มีแผนปฏิบัติการครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายและการมีส่วนร่วมของคณะผู้บริหาร ครู และกลุ่มเป้าหมายนักเรียน ทั้งในและนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญารัตน์ นามวิเศษ (2562) ได้ทำการศึกษา รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข แบบมีส่วนร่วม พบว่า 1) รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วม มีองค์ประกอบ 7 ส่วน ได้แก่ นโยบายภาครัฐ กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาว หลักการทฤษฎี กรอบสถานศึกษาสีขาว ตัวชี้วัดความสำเร็จ ผู้มีส่วนร่วม และปัจจัยสู่ความสำเร็จ โดยใช้กระบวนการ 4 ขั้น คือ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นตรวจสอบ และขั้นสะท้อนผล

ตอนที่ 2 ผลการประเมินกระบวนการ การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุกพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้บริหารทุกระดับ นำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติจัดทำแผนปฏิบัติการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันที่จะปกป้องคุ้มครองดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ความร่วมมือและร่วมแรงร่วมใจจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนให้ความรู้ เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะชีวิต ภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด และอบายมุข จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาทุกคนให้ทั่วถึงโดยสร้างเครือข่ายแกนนำทุกระดับในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขสำราญ ทนศักดิ์ และไพฑูริ ลังกา (2563) ได้ทำการศึกษาการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ปรากฏดังนี้ 1) ควรมีการอบรมผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข เพื่อเข้าใจถึงการดำเนินโครงการ 2) ควรมีการระดมทรัพยากรและจัดสรรงบประมาณทั้งภาครัฐ และเอกชน 3) มีการสำรวจ ศึกษาปัญหา

การแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการ อย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างจริงจัง ควรมี
จัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน การฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ตอนที่ 3 ผลการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุก พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของคณะกรรมการ
สถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ด้านผลลัพธ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านหนองพรานพุกพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนได้ดำเนินการ
ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ (2559) มาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไป
เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการ สอดคล้อง
กับงานวิจัยของสมาพร ลีภัยรัตน์ (2563) ได้ทำการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข
โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานีพบว่า ผลการประเมินด้านผลผลิตได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพบว่า ผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ 5 มาตรการโครงการห้องเรียนสีขาว โครงการโรงเรียนปลอดบุหรี่ โครงการขยายผลสู่สถานศึกษาเครือข่าย
มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงต่อยาเสพติดและอบายมุขของนักเรียน
อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยา
เสพติดและอบายมุขมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ควรมีการประเมินโครงการทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ
และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการจะทำให้เกิดการเกิดพัฒนาการของการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง และนำผลจาก
กาประเมินแต่ละครั้งไปเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับโครงการที่เหมาะสมกับนักเรียนและ
สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข พ.ศ.
2559*. สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.
- กัญญารัตน์ นามวิเศษ. (2562). *รูปแบบบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข แบบมีส่วน
ร่วม*. วารสารการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม.
บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประภัสสร วงษ์ดีและคณะ. (2554). *การประเมินโครงการตามแนวของ CIPPIEST Model*. วารสารครูสาร 3(1):
84-90.
- ภูฟ้า เรสท์โฮม. (2563). *ปัญหายาเสพติดในวัยรุ่นที่เกิดขึ้นในไทยกับความจริงที่ต้องแก้ไข*. สืบค้นจาก
<https://blog.phufaresthome.com/drug-issue-in-thai-teenager>
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). *การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบโดยใช้รูปแบบ CIPP Model*.
คู่มือการประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. 30-35.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). *รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้*.
วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ปีที่ 5 (2) : 2-9 กรกฎาคม - ธันวาคม.
- สมาพร ลีภัยรัตน์. (2563). *การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาล
เมืองอุทัยธานี*. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 มีนาคม -
เมษายน.
- สุขสำราญ ทนศักดิ์และไพวุฒิ ลังกา. (2563). *การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและ
อบายมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28*. วารสารการบริหารการศึกษาและ
ภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปีที่ 8 ฉบับที่ 31 เมษายน - มิถุนายน.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Test (5th ed.)*. New York: Harper Collins.